

ŠESTA SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS

KOMUNISTI OCENILI POLOŽAJ

Petindvajsetega junija je bila šesta seja občinske konference ZKS, na kateri so komunisti analizirali uresničevanje ustave in političnega položaja v občini, izvolili delegata v mestno konferenco ZKS Ljubljana, predsednika konference ZKS, razpravljali in potrdili poročilo o realizaciji finančnega načrta občinske organizacije ZKS za leto 1974 ter sprejeli finančni načrt za leto 1975.

Osrednja točka dnevnega reda, ob kateri so se člani konference tudi najdlje zadržali, je bila ocena stanja v uresničevanju ustave in političnega položaja v občini po sklepih 3. seje CK ZKS in po sklepih občinske konference ZKS Ljubljana Moste-Polje.

TRUD KOMUNISTOV ZA UVELJAVLJANJE USTAVE

„Komunisti v naši občini so za uveljavljanje ustave vložili veliko truda. Lotili so se dela z veliko zavzetostjo in razvili precejšnjo aktivnost. Sprejemali so konkretne sklepe in za določeno delo konkretno zadolževali posamezne komuniste. Občinska organizacija pa je na konferencah, prek sestankov s sekretarji OOKZ in prek aktivna komunistov vodilnih delavcev nenehno opozarjala na hitrejšo vgrajevanje vsebine ustavnih določil v interno zakonodajo in odnose v delovnih organizacijah,“ je v uvodu svojega referata poudaril sekretar komiteja občinske konference ZKS Franc Rejc. Seveda so se pri tem soočali s celo vrsto težav. Tako se mnogi vodilni delavci niso poglobljeno izpopolnjevali in poglobljeno sledili spremembam, ki so jih prinašali novi samoupravni odnosi. Zato so nastopale težave, ko je bilo treba spremembe vnašati v konkretno prakso. Treba je bilo nenehno opozarjati na tendence, da bi prejšnje odnose na ravni delovne organizacije prenesli v TOZD. Uspehov pozitivnih prizadevanj seveda ni zanikati, saj je naša občina ena redkih v Sloveniji, ki je dosegla stoo odstotno prigrisitev oz. konstituiranje ob koncu leta 1973 in prav tako registracijo pri sodišču v letu 1974. Pozitivne premike je čutili tudi v smeri čedalje bolj neposrednega odločanja delavcev, organizacije samoupravljanja na delegatskih načelih in spreminjanja družbeno-ekonomskega položaja delavcev v združenem delu. Nikakor pa z doseženim še nismo zadovoljni! Kar imamo lepo zapisano v splošnih aktih, moramo konkretno oživiti v praksi. V občini je šest delovnih organizacij, ki združujejo 28 TOZD, in še 33 TOZD, ki so združene v delovne organizacije, katerih sedeži so zunaj občine. Tudi za našo občino velja ugotovitev, da TOZD še ni tista osnovna celica družbeno-ekonomske sredine, iz katere izvirajo vsi temeljni družbeno-ekonomski odnosi. Še vedno ni presežena hierarhičnost odnosov v delovnih organizacijah v razmerjih do TOZD, kar se kaže zlasti v procesu upravljanja v delovnem procesu. Delavci v TOZD so še vedno izvrševalci nalog in so tako še vedno odtušeni od upravljalne sredine. Skupne službe so hote ali ne hote še vedno centri moči in je nadaljni razvoj samoupravljanja

še vedno povezan s problemi v zvezi s položajem teh služb. Te in druge pojave, ki izhajajo iz različnega pojmovanja skupnih služb, je treba odpraviti in akcijo komunistov usmeriti v to smer. Preveriti in oceniti je treba organiziranost skupnih služb ter vplivati na njih organiziranost, tako, da bodo podrejene funkcije proizvodnje v TOZD. Vztrajati pa je treba tudi, da se v okviru delovnih organizacij lotijo sklepanja samoupravnih sporazumov med TOZD in delovnimi skupnostmi skupnih služb, ki morajo temeljiti na izhodiščih, da lahko družbeno-ekonomski odnosi izhajajo le iz TOZD, da se odpravi hierarhičnost in zagotovi organiziranost delavcev v združenem delu. Sekretar komiteja občinske konference ZK je opozoril, da to ni nikakršen napad na skupne službe, da pa so problemi skupnih služb in nerazvitega samoupravljanja v njih potrebni posebne pozornosti komunistov. Skupne službe imajo tudi elemente produktivnosti, zato jih je treba organizirati tako, da TOZD pomagajo. Nadaljnja aktualna naloga je krepitev vloge samoupravne delavske kontrole, ki je že organizirana, pa še ni zaživel tako, da bi odkrivala tiste temeljne nepravilnosti, ki izvirajo iz nezadostnega angažiranja pri vzpostavitvi odnosov v TOZD in med OZD.

INTEGRACIJE – IMPERATIV ČASA

Na področju povezovanja in integracije zaznamujemo v naši občini precejšnjo aktivnost. Tako beležimo integracijo v delovnih organizacijah, Protektor – Kemična, Totra, Komunalna energetika, Papirnica Vevče, Indos, Avto nabava, Perutnina Zalog, Toplarna, Vektor, Klinična bolnišnica za psihiatrijo, prav tako pa se resno pripravljajo nanjo v Žitu, Črevarni in Teolu. Težave so nastopile pri SOZD–HP, v katero je iz naše občine vključena tudi Kolinska. Ob podpisovanju samoupravnega sporazuma o združitvi šest organizacij v SOZD je bilo veliko lepega povedanega in zapisanega, vendar se je začelo kaj kmalu zatikati ob konkretizaciji načel. Močno zakoreninjena podjetniška miselnost, preveliko nezaupanje drug do drugega, medsebojna konkurenca in podobno so ovire, ki jih bo treba odpraviti, sicer cilj integracije ne more biti dosežen.

DELEGACIJE ŠE NIMAJO PRAVE POVEZAVE S SVOJO VOLILNO BAZO

Po besedah Franca Rejca lahko po dobrem letu dni ugotovljamo, da so se delegatski odnosi v vsej širini že dodobra začrtali. Delegatska skupščina ima za seboj že bogate izkušnje. Treba pa bo še marsikaj izboljšati, da bo vse bolj delegatsko. Na primer: dnevni redi sej so prenatrpani, nekako vsiljeni od zgoraj, vpliv baze ne pride do izraza, odločanje je bolj formalno kot vsebinsko. Nujno bo treba še izboljšati informiranje delegatov, konkretnije velja opredeliti delo zborov. Prav tako bo potrebno v novem statusu občine natančneje opredeliti vlogo in delo predsedstva skupščine in izvršnega sveta. Še več nalog nas čaka na področju samoupravnih interesnih skupnosti, ki so se konstituirale, organizirale in sodelovale v razpravah na zborih občanov o skupni porabi, pred kratkim pa so sprejeli svoje letne programske in finančne načrte. Delegati v vseh organih SIS, vključno s predstavniki skupščin in izvršnih odborov, so volonterji in delo opravljajo poleg svojih rednih delovnih obveznosti. Zato pa je skrajni čas, da v občini vzpostavimo operativno službo z delegati, za povezavo in delo tako izvršilnih odborov kot skupščin.

VSEBINSKO PREOBLIKOVANJE KS

Ko je sekretar govoril o spremembah v organiziranosti krajevnih skupnosti kot dobri osnovi tudi za vsebinsko njih preoblikovanje, je spomnil, da so bile pred leti prav osnovne organizacije ZK in KS najbolj odmaknjene od vsega dogajanja. Z reorganizacijo, s ponovnim aktiviranjem že dosedanjih osnovnih organizacij, z ustanovitvijo novih in z delitvijo velikih na več manjših se je celotno delo KS začelo spreminjati. Danes se KS razvijajo v smeri, kot smo jo začrtali, SZDL, ZB in ZK imajo v njih poleg izvoljenih delegatov glavno težišče dela. Socialistična zveza se je v svojem programu obvezala, da bodo v okviru KS uvedene še ožje oblike povezovanja občanov, in sicer tako, da se v letošnjem in naslednjem letu oblikujejo vaški, ulični in podobni odbori kot osnovne celice povezovanja občanov. Take odbore so že ustanovili v Besnici, v Dolskem, na Vevčah, v Zadvoru, v Zalogu. Izkušnje so pokazale, da so take oblike občanom bližje in v njih radi delujejo.

STABILIZACIJSKI PROGRAMI PREDVSEM NA PAPIRJU

Ko se je sekretar dotaknil pokazalcev gospodarskih gibanj v lanskem letu ter našel uspe-

he in neuspehe, je posebej opozoril – kot že na 5. seji občinske konference ZK – na zvišanje cen proizvodov. Dejal je, da delovne organizacije veliko vlagajo v kadre, ki delujejo predvsem v smeri povečanja cen, ker uspešen dvig na področju cen čez noč doseže tudi porast dohodka za 20 ali celo več odstotkov. Za stabilizacijska prizadevanja pa je dejal, da imajo delovne organizacije svoje akcijske programe, vendar so se njih izdelave lotili kot politične akcije in ne tako, kot zahteva sistem.

VELIKO ŠTEVILO NOVOSPREJETIH ČLANOV ZK

Pred tremi leti je bilo v občini 45 osnovnih organizacij ZK, danes jih je 91. Skupaj je danes 2199 članov ZK, od tega 1502 članov v OOKZ v združenem delu, 897 članov pa v OOKZ v krajevnih skupnostih. Samo v KS Lipoglav, ki ima 208 volivcev, ni osnovne organizacije ZK, komite konference pa že pripravlja nekaj krajanov za vstop v ZK. V obdobju od kongresov ZK do 25. maja letos so organizacije sprejele 393 novih članov. Pohvaliti je Kolinsko – 19 sprejetih, Saturnus – 36 sprejetih, Papirnica Vevče – 36, Tovarno železniška postaja – 14, VI. gimnazija Moste – 24, Postaja milice – 15, najbolj pa OOKZ v KS Zelena jama, kjer so v tem obdobju sprejeli 48 novih članov. Osnovne organizacije so organizirane, kot določa statutarni sklep, imele so več predavaj v razpravah, 250 novosprejetih članov je opravilo seminarje, 31 slušatelj je opravilo politično šolo z „B“ programom.

V jeseni bodo volilne konference OOKZS. Treba je storiti vse, da bodo dobro pripravljene in izvedene tako, da bodo zagotovile aktivnost, ki jih bo še bolj okrepila, saj so v OZD in v KS tista osnova in jedro, ki v bazi omogoča in bije bitko za nove odnose. Zato jo je treba tudi kadrovske okrepiti. Zveza komunistov mora biti v KS in OZD osnovni združevalni in ustvarjalni dejavnik. Do tedaj je treba vse člane oceniti, doseči

osnovno diferenciacijo pa tudi kaznovati in izločiti iz ZK, če je taka potreba in situacija. Istočasno je treba vse tiste, ki so se v tem obdobju z družbeno aktivnostjo izkazali in uveljavili, evidentirati za nove, odgovornejše funkcije in zadolžitve tako v okviru dejavnosti OOKZ kot širše, v občini in mestu do federacije. V sekretariatu OOKZ, za sekretarje, namestnike sekretarjev in druge partijske organe je treba izbrati

najboljše, najpogumnejše, najbolj ustvarjalne, tiste, ki bodo v naslednji mandatni dobi skupaj z drugimi bistveno prispevali k nadaljnji krepitvi in uveljavljanju ZK v vseh sredstvih, tiste, ki bodo na organiziran način pripomogli k uveljavitvi in poglobitvi dela vseh delegacij, SZDL in drugih družbenih ter družbenopolitičnih organizacij v združenem delu in k razvoju samouprave na vseh področjih.

Leto novega zakona o šoli

V novo ustavo in na njej osnovane spremembe družbenega življenja se intenzivno vključuje tudi naše osnovno šolstvo. In eno temeljnih dejanj tega je uvajanje novega zakona – seveda ne edino, saj se mu pridružuje že vrsta republiških pravilnikov, pa predvsem življenje samo, tako da vseh sprememb niti še ni moč videti v vsej njihovi globini. Skušajmo se jim vsaj približati.

V republiških, mestnih in občinskih okvirih so dobivale te spremembe odraze skozi vrsto aktivov, posvetov in sestankov o šolski reformi kot nenehnem procesu, katerega korak je tudi novi zakon. Zadovoljiva je ugotovitev, da smo že dokaj dobro spoznali njegovo črko, manj zadovoljiva pa je najbrž misel, da smo še premalo dojeli njegovega duha. Velika večina učencev naših osnovnih šol namreč letos napreduje v višji razred:

na OŠ A. Jakhla	515,
na OŠ Ketteja in Murna	936,
na OŠ Jožeta Moskrčiča	952,
na OŠ Polje	1.760,
na OŠ Vide Pregarc	752,
na OŠ Sostro	427.

Od 5403 vpisanih osnovnošolcev naše občine jih torej ne napreduje le 61, kar 468 učencev pa morajo že med počitnicami sami doma, konec avgusta pa z učitelji na šolah ponoviti letošnje snov v tolikšni meri, da jim bo zagotovljena redna vključitev v delo v višjem razredu. To je število, ki se bistveno ne razlikuje od števila bivših popravnih izpitov, problem pa je, ali se formalnega napredovanja dovolj odgovorno zavedajo šolniki in starši tudi v vsebinskem pogledu. Gre namreč za znanje, ki ga morajo vedno več imeti učenci – samoupravljalci jutrišnjega dne, gre za znanje, ki ga mora vedno več dajati vse šolstvo, tudi že osnovno. Srednja ocena v občini (3,75) je vendarle spodbudna.

Kajpak pri vsem tem šole niso osamljene. Že dosedanje sodelovanje s KS, s TOZD in s starši doživlja nekje bolj, drugje manj kvalitetne premike. Predvsem v svetih šol je to čutili prek širine razprav in sklepov, ki vedno bolj vraščajo šole v okolja, v katerih žive in delajo.

Seveda so tudi učiteljski zbori dali svoj prispevek, predvsem k nadaljnemu posodabljanju metod in oblik dela. Pri tem so zadnja leta dali svoj veliki delež zlasti učitelji razredne stopnje, katerim je moderna matematika omogočila kar najaktivnejše metode. Ta je letos prešla že 4. razred. V prihodnjih šolskih letih bodo aktivnih metod dela vajeni učenci hodili že na predmetno stopnjo in šole, ki so se tudi tu že posodabljale, bodo lahko dajale čimvečji prispevek k tistemu duhu novega zakona, ki naj preveva delo v razredu.

Niso pa „mirovali“ tudi učenci. Na sestankih razrednih skupnosti, na oddelčnih konferencah in na sejah pionirskih ter mladinskih organizacij so učenci dokazovali veliko stopnjo resnosti in zavzetosti za vključevanje v novejša prizadevanja osnovnih šol. Medsebojna pomoč učencev je prenekje zrasla do take mere, da je utemeljeno vprašanje o spremenjeni vlogi dopolnilnega pouka. K temu so svoj nemajhen delež prispevale tudi prostovoljne dejavnosti učencev, ki so že ne samo sestavni del šole, marveč že kar nepogrešljiva veja dejavnosti osnovnih šol nasploh. In če naj omenimo še dejstvo, da ima večina šol tudi oddelke podaljšane bivanja, potem lahko ugotovimo, da so se osnovne šole naše občine uspešno vključile v začetke uvajanja novega zakona o osnovni šoli, da pa so seveda sredi posodabljanja svojega dela in da jim razvoj samoupravljanja na šolah ter vključevanje v krajevne sredine, v katerih delajo, odpirajo nadaljnje perspektive v smeri celodnevne šole.

A. M.

Franc Šelinc

PARTIJSKA BESEDA MORA BITI POŠTEN IN BOJEVITA

Partijska beseda ne sme biti papirnata, četudi je zapisana na papirju, biti mora predvsem poštena in bojovita. Ne potrebujemo pridig o tem, kaj je dobro, ne razlag, ki bi nekaj neupravičeno zagovarjale, niti ne advokatskih stališč, ki bi zagovarjala tiste interese, ki niso napredni in s katerimi se je treba odločno spopadati. Predvsem je treba objaviti partijsko besedo v tesni povezanosti s člani ZK in drugimi delovnimi ljudmi.

Sekretar IK predsedstva CK ZKS na ustnem časopisu Komunisti v Postojni

Gradnja osnovne šole v Štepanjskem naselju napreduje. Na predzadnji seji vseh treh zborov občinske skupščine pa so se delegati odločili, da se šola poveča od prvotnega načrta za 6 učilnic. Stroške za to povečanje v višini 2.316.812 din bo krila občina. (Foto: I. Gajič)